

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Jibbe Willems
Titel	Kabel
Jaar	2012
Uitvoering	Urban Myth /

Copyright (C) 2012 by Jibbe Willems

KABEL – Proloog **naf joe sranang**

jibbe willems – maart 2012

WINSTON BOGARDE –

Dus jullie willen prof worden?

Jullie willen leren van de meester,
beter als de meester worden,
beter als de meesten worden,
beter als de beste zijn,
beter als Bogarde zijn?

Goed. Heel goed.

Maar het kost je meer dan een middagje.
Het kost je meer dan een clinic
op een Johan Cruijff court,
om mij tussen de benen te spelen.

Want ik ben Winston Bogarde,
Brutus, Boogie Woogie, B.A. Baracus,
ik heb op het veld gestaan voor Ajax,
voor Milan, voor F.C. Barcelona,
voor Chelsea, *ja*,
voor het Nederlands Elftal.

Niet gek voor de zwarte spijker
uit het Witte Dorp, of wel?

Ik heb de Europacup
in mijn klauwen gehad,
nee niemand is groter
als Winston Bogarde.

Dus, luister, ik zeg je dit:
je moet de beste zijn
en altijd beter willen worden
je moet de sterkste zijn
en altijd sterker willen worden,
je moet trainen, trainen, trainen
nooit een training overslaan.
Als je één training laat gaan
dan heb je al verloren.

En je mag nooit verliezen,
verlies dat is de dood.

Dus, luister, ik zeg je dit:
als je vooruit wil komen
dan moet je kunnen knokken.

Soms krijg je klappen
maar je slaat altijd terug
soms ga je neer
maar je staat altijd op.

En laat nooit,
door niemand,
over je heen lopen.

Kruip voor niemand.
Buig voor niemand.

Dus, luister, ik zeg je dit:
als je verder wilt,
dan moet je willen vechten

Je mag niet bang zijn vijanden te maken
je mag niet bang zijn slachtoffers te maken
je mag niet bang zijn voor bloed aan je handen.

Je mag niet bang zijn, buig voor niemand.

Jij bent je enige vriend,
jij bent de enige die je kan vertrouwen.

Want geloof me,
niemand dan jij zelf
zal voor je zorgen,
of komt voor je op.

Wil je nog steeds voetballer worden?
Prof? Meespelen met de grote jongens?

Want ik zeg je, ik heb geknokt.
Tegen de jongens uit Schiedam
die onze kerstbomen kwamen jatten,
tegen het Nederlandse leger
dat een soldaat van me wou maken,
tegen spelers die op mijn positie aasden
en trainers die me op de bank wilde lijmen.

Ik heb gevochten voor mijn geld
tegen de mannen met de macht
tegen de mannen voor wie voetballers
niets meer dan producten zijn.

En altijd weer geknukt omdat die witte gasten
het automatisch makkelijker hadden
dan wij, de donkere jongens, zeker toen.

Dat snap je pas als je die last, van jaren,
of van eeuwen zelfs, op je schouders hebt gehad.

Maar ik heb gewonnen.
Niemand is groter als Winston Bogarde.

Luister.

Je had het niet gezegd
als je me dertig jaar geleden zag.

Ze noemen me de vlieg,
de spijker, die iele van Bogarde.

De jongste thuis van dertien,
we wonen in het Witte Dorp,
en afgezien van effe in Sranang,
ben ik daar opgegroeid.

Ik ben klein, te licht,
maar ik kan knokken,
ik train elke dag,
voetbal en karate,
en krachtsport met bakstenen
die ik uit de straat trek.

En als de jongens van Schiedam
van achter de dijk komen,
de ene keer omdat we hun kerstbomen jatten,
de andere keer om weer iets anders
dan blijf ik staan, dan vecht ik mee.

Totdat mijn moeder zegt,
ik kom thuis met een open wenkbrauw
en mijn moeder, Dehlia, zegt
als jij zo doorgaat, jongen,
vergeet het dan maar met je carrière,
vergeet het dan maar met je voetbal.

Bedenk wat er kan gebeuren,
je kan iets scheuren, je kan iets breken,
je hebt maar één lichaam jongen,
als dat kapot gaat kan je het vergeten,
die mooie toekomst van je.

En ik speel al bij Sparta, de jeugd,
man, zo mooi, ik met Ernesto,
wij, twee donkere jongens
die over het groen vliegen,
we zijn snel man, we zijn goed,
we moeten wel,
wij,
wij weten dat we twee,
drie keer beter moeten zijn als
zij.

En dat zijn wij ook,
beter, wij zijn de toekomst.

Niet dat iedereen dat ziet.

De trainer stelt me weinig op,
zeker minder als die gozer
die z'n pa geld geeft aan de club.

Die is er vaak en staat dan langs de lijn
te smoezen met de trainer.
Kan z'n zoontje minder zijn als ik,
mooi dat 'ie in het veld staat.

Blanke jongen met geld
of een donkere zonder,
dan weet je het wel.

Zonder vader ook.

...

Dus ik wéét
ik moet twee keer
drie keer beter zijn
als mijn blanke concurrenten
om van de bank te mogen.

Ik wil spelen
ik wil vechten

maar als ik vijftien ben
sturen ze me weg.

“Je bent te klein jongen, te licht,
we denken niet dat je het gaat redden.”

...

Ik heb zoveel... woede in me.
Ik heb zoveel... weet je?

Het is zo'n kracht
en als ik die kracht
goed mag gebruiken, man,
dan ben ik onoverwinnelijk.

Maar kijk me verkeerd aan,
ik zeg niet dat dat goed is,
en dan klapt de kracht naar buiten,
dan krijg je klappen.

Ik moet wel
want ze staan klaar om je te pakken
ze staan te wachten tot je valt.

Wil je nog steeds?
Het betaalde voetbal in?

Want om aan de top te komen, man,
dan gaat het niet alleen
om hoe je voetbalt.

Dan gaat het om wie je bent,
mentaal, hoe sterk je bent. Hier.

Ze staan aan de zijlijn te kijken
hoe jij je naar de top probeert te vechten.

Ze staan te wachten tot je valt.

Maar als *ik* val dan sta ik op,
ik kruip niet, ik buig niet,
niemand is groter als Winston Bogarde.

...

Ik kom terug bij Sparta,
natuurlijk, ik geef niet op,

ik niet, nooit, ik vecht door.

Ik vecht bij Alexandria.
Ik stop met school.
Ik vecht bij SVV.
Ik vecht met mijn moeder
omdat ik gestopt ben met school.
Maar ik weet wat ik wil
en ik vecht me terug Sparta in.

En net als ik in negenentachtig
op proef weer bij die club begin
word ik opgeroepen.

Militaire dienst.

What the fuck.

Negenentachtig, de muur valt,
de wereld is klaar voor de vrede
en wie moet er het uniform in?

Ik ben niet tegen vechten,
maar niet in het leger.
Ik ben niet tegen oorlog
maar dan wel op het veld.

...

Ze zeggen dat je een man wordt van het leger
maar dat is niet waar, je wordt een volger,
een kruiper. Als je meerdere het zegt,
dan moet je voor hem buigen. Ik neem
geen orders aan, ik ga niet in de houding staan
omdat jij een extra streep op je schouders hebt.

Ik snap dat je je aan het front aan de regels moet
houden, dat het gevaarlijk is om dan je eigen
gang te gaan. Aan het front. Ja. Als de kogels
je om de oren vliegen en je moet schuilen voor granaten.

Maar...
op oefening...
op de fucking Veluwe?

Het is fucking koud man
en ik ben daar niet voor gemaakt
ik bedoel, op het veld, ja,

dan maakt het niet uit,
in de striemende regen,
één grijze vlakte,
als je verkeerd stapt
ga je onderuit
en glij je meters door,
je tegenstander is een schim
een dampende schim
en dan ga je achter die bal aan.

Dan voel ik geen kou
dan voel ik geen nattigheid
dan voel ik alleen dat ik leef.

Maar...
op oefening...
op de fucking Veluwe?

Ik weet niet of ze het deserteren noemen
als je ontsnapt aan de basistraining
maar ik weet wel dat ik hier weg moet.

Het is donker, midden in de nacht,
en ik sta op wacht, in de kou,
op wacht voor wat?
Tot de Duitsers binnenvallen?
Of de fucking communisten?
Het is negentien negenentachtig!
De wereld is nog nooit zo veilig geweest.

Weet je waar ze bang voor moeten zijn?
Een neger met een wapen in een bos.

Ik heb het verdomme koud man.

En dan moet je nog stil staan ook.

Achter me is een tent opgebouwd,
daar zit een, weet ik veel, een,
een korporaal of sergeant of iets in,
hoe die klootzakken ook willen dat je ze noemt,
wat mij betreft is het een generaal,
maakt mij niet uit, alsof 'ie beter is,
omdat 'ie strepen op zijn schouders heeft,
dat is ook maar een pakkie, man,
dat is ook maar stof, trekt het uit
en we zullen zien wie d'r beter is.

En die gast zit in zijn warme tent,
hij wel, hij heeft verwarming,
en er is ruimte zat in die tent,
maar ik mag niet, hij heeft me al
eerder die avond weggestuurd,
ik mag niet, want ik sta op wacht.

Ik sta op wacht, want voor je het weet
komt Gelderland in opstand. Oppassen hoor.
Dat ze vanuit Arnhem de Veluwe bezetten.

Wat een onzin.

En zodra hij de tent uit loopt om,
nou ja, wat dan ook te doen,
wat doet een officier op de Veluwe?
Zodra hij de tent uitloopt om
op een fucking damhert te schijten,
zo snel als hij uit mijn ogen is
zo snel schiet ik zijn tent in.

Maar nog voor ik mijn handen op kan warmen,
nog voor de gloed mijn vingers intrekt,
nog voor ik de kou van mijn vel krijg geklopt,
komt korporaal klootzak naar binnen gemarcheerd.

Korporaal klootzak, met z'n bleke smoel,
jonger als ik, maar ik moet wél naar hem luisteren,
want hij is wél braaf naar school gegaan,
hij heeft wél braaf de groef gevolgd.

Hij stuurt me rustig terug de kou in
en wacht niet eens af of ik gehoorzaam.
Hij geeft me een order en draait zich om.

En ik, man, ik laat me niet commanderen,
en ik, man, zeker niet door zo'n bleek joch,
en ik, man, d'r trekt iets voor mijn ogen
en ik heb nog steeds dat wapen in handen
en ik weet, ik moet hier weg, weg,
ik moet van dat wapen af en weg,
want er gaan hier ongelukken gebeuren,
dus ik gooi dat wapen in de struiken
en ik begin te lopen. En korporaal
klootzak roept nog wat, maar ik loop door,
ik loop door en in feite red ik zo zijn leven,
maar zo ziet hij dat niet, nee hoor,
korporaal klootzak is niet dankbaar,

hij roept dat ik terug moet komen,
Borgarde! Terug! Maar ik ren door,
ik laat me niet vertellen wat te doen,
ik ren het donker door, het bos door,
en ik hoor opgewonden stemmen,
jeeps die gestart worden, koplampen
zwiepen langs de stammen, ze zoeken me,
maar ik laat me niet vangen. Ze zoeken me,
maar ik verstop me in het donker.
Ik volg de weg maar blijf beschut,
en ga in de bosjes bij de bushalte liggen.

...

Ik lig hier op de bus te wachten. Er is vaak genoeg een uniform ingestapt, een soldaat met verlof, dus ik blijf wachten tot de bus komt en stap dan in. En tot de bus komt blijf ik hier in de struiken liggen, op de grond, plat op de grond. Beschut. Gecamoufleerd. Komt die basistraining toch nog van pas. Ik voel dennennaalden tegen mijn wang plakken, snuif de lucht van rottende grond op en duw een dennenappel opzij. Wat is dit voor bos? Koud, nat, stinkend. Als het regent miezert het en als de zon schijnt eigenlijk ook, alles in dit land miezert. Nee, dan Suriname, daar is een bos een bos, daar is een bui een bui, en als de zon schijnt, dan schijnt de zon.

Ik heb er maar even gewoond, toen ik jong was drie jaar, maar het is mijn thuisland, het land van mijn moeder. Ik was de jongste van dertien bij ons, maar wel degene waarin zij de toekomst zag. Jij gaat het maken, jongen, zei ze, jij komt er wel. En als je er bent, jongen, dan bouw je een huis voor mij, daar, dan gaan we terug.

Ik ben de jongste en ik moet het redden. Maar waar ben ik nu? Ik ben nooit verder van mijn doel verwijderd geweest. In het donker, in de regen, op de grond, op de vlucht. Wat heb ik nog? Waar kan ik heen?

Want ik heb dan wel een grote bek, maar SVV kotst me uit. Laatst liet Advocaat me warmlopen. Dertig graden en hij liet me de hele wedstrijd lang warm lopen. En vlak voor het eind laat 'ie een ander invallen. Als ik die gast nog een keer zie, dan stomp ik z'n smoel van zijn schouders. Daar kan ik niet meer naar terug. En Sparta? Ik heb me aangemeld als amateur. Amateur. En zelfs dát verkloot ik met die militaire dienst. Wat doe ik nou nog goed?

Ik heb me al drie dagen niet gewassen. Ik stink naar oud zweet. Ik zit onder de modder. Ik voel me zo smerig. Ik lig dieper dan de bodem. Dit is het dal. Hier. In het donker, in de regen, op de grond, op de vlucht...

...

Ja wat nou?
Wat kijken jullie nou?
Het is niet omdat ik laf ben, hè,
dat ik daarom vlucht.

Maar wat moet ik dan?
Het is één neger
tegen een heel leger.

En ik word daar gek man,
ik moet op het veld staan.

Dát is mijn front.

...

Hier niet, dat... Man... ik... ze breken me kapot hier. Ik geef het één keer toe, maar je houdt je bek erover. Ze... Het lukt me, het vluchten. Het lukt me om in Rotterdam te komen, bij mijn vriendin. Daar duik ik twee weken onder, maar wat moet ik daar? De rest van mijn leven in een flatje niet groter dan een kleedkamer? Nee man.

Ik meld me bij de kazerne. Ze zijn mild, maar straffen me wel. Corvee. De hele dag corvee... ik trek het gewoon niet, man, die gasten geven mij geen opdrachten, oké? Die gasten zeggen niet dat ik de vloer moet dweilen, oké? Die gasten zeggen al zéker niet dat ik de plee...

En weer gaat het mis. Weer sta ik tegenover zo'n bleek broekie die zich beter dan me denkt. En ik... fuck it, ik ben weg. Ook zijn leven red ik. Bij de poort schijten twee gastjes zich in de broek. Je laat me d'r door of ik... ze laten me erdoor.

En ik weet het ook echt zelf wel. Dit kan niet langer zo. Er moet iets veranderen. Ik ga op gesprek. Bij een maatschappelijk werker. Die krijgt me afgekeurd. We hebben het er verder niet over. Ik ben er van af. Ik ben weg. Ik weet niet waar ik heen moet, maar ik ben weg.

...

En nu geen medelijden ja.
Ik laat niet met me mee lijden.

Soms krijg je klappen,
maar je slaat altijd terug.
Soms ga je neer,
maar je staat altijd op.

Kruip voor niemand.
Buig voor niemand.

Vecht door.

Ik vocht door.

Ik ben diep gegaan,
maar je moet eerst door je knieën gaan
voor je kan springen.

...

Ik sta met lege handen,
maar mijn hart klopt nog
en mijn voeten jeuken.

Ik moet weer aan de slag,
ergens beginnen.

En niemand staat op me te wachten.

Ik heb niks, geen toekomst, alleen verleden.

Het regent als ik naar een training van Sparta ga. Alles is donker behalve één groot groen verlicht vlak. Ik sta aan de kant en kijk hoe Henk van Stee de jongens traint. Het is echt rotweer. Ik ben het enige publiek. Niemand dan ik. Niemand dan ik blijft in dit weer staan.

En ik denk
als ik deze storm doorsta
dan blaast geen een wind mij meer weg.

En ik denk
deze regen wast mij schoon
en als ik schoon ben mag ik opnieuw beginnen.

En ik denk
het is het donkerst voor de dageraad
en zo donker als het nu is
moet de dageraad snel komen.

Fijn weertje hè?

Van Stee kijkt me geamuseerd aan.

“Trainer?”

Hallo Winston.

“Trainer, ik wil prof worden,
ik wil nog altijd prof worden.”

Jongen, zegt van Stee, jij komt vanaf donderdag bij mij trainen.

En de dageraad breekt aan.
Oh man.
De dageraad breekt aan.

...

En dan gaat het snel, gasten,
béng béng béng,
ik kom in het eerste van Sparta,
Sparta, waar ik als jongen van droomde,
Sparta, als het 's nachts donker werd
dan keek ik in de verte naar het licht
dat uit het stadion kwam gloeien.
Sparta, mijn club.

Ik ben eindelijk waar ik wil zijn,
maar ik had verwacht...

Ik dacht dat ik nu ook alles
zou krijgen wat ik wilde.

Dat het leven vanaf nu
alleen maar mooier worden kon.

Maar het werd ook harder.

Hoe hoger je staat
hoe meer klootzakken
naar je schreeuwen.

Begin van het seizoen
drie-viennennegentig,
we hebben een vechtwedstrijd
die voelt als stroop.

Klote, maar het kan gebeuren,
twee weken ervoor
speelde ik met vleugels,
nu ren ik me in het zweet
plak ik aan het gras vast
en raak ik uit balans.

Ik val.

Luister, soms ga je neer,
maar je staat altijd weer op.

En als ik opsta...

Ik had ze al gezien, supporters,
fans die me een week terug
de wind in de rug juichten,
die me vleugels juichten,
maar nu...

Ze roepen Bogarde rot op,
en honderden monden
echoën 't na. Ze roepen
rot op, rot op, rot op
naar Suriname. Ze roepen
luie kutneger. En honderden
monden echoën 't na.

Dus dat is hoe het werkt.
Ze juichen je de wolken in
en een week later is het
rot op, rot op. Als het even
niet gaat moet je terug
naar Suriname, ben je
een luie kutneger.

Luister, ik zeg je dit:
Jij bent je enige vriend,
jij bent de enige die je kan vertrouwen.
Verbind je met hart en ziel aan jezelf
maar nooit aan iets
of iemand anders.

Jij bent de enige die het doet.
Jij bent de enige die er toe doet.

Want als je valt trappen ze je na
en als je ligt bespugen ze je.

Maar al ga ik neer, ik sta altijd weer op.
Wie het laatst lacht, gast...

En als ik in '95 in Wenen aan de zijlijn sta,
finale van de Champions League tegen AC Milan,
ik, eerloos weggestuurd bij SVV,
ik, die heeft moeten smeken
om in het tweede van Sparta terug te mogen,
ik, Winston Bogarde, heb me teruggevochten,
ik speel bij Ajax, het beste team van Nederland
en nu sta ik in Wenen aan de zijlijn
finale van de Champions League tegen AC Milan,

en ik heb geholpen ons hier te krijgen.

Ik en nog vijf andere donkere gasten,
we zijn met vijf Surinamers en Patrick,
die een Antilliaanse moeder heeft.

Niet slecht voor een stel luie kutnegers,
of moeten we nog steeds terug naar de jungle?

Ik zeg het nog één keer;
de finale van de Champions League!

Nul nul en het zindert op het veld,
nog vijf minuten te gaan.

De Italianen verdedigen hun titel verbeteren,
ze willen het record van Real evenaren
en voor de zesde keer op rij de cup winnen.

Alsof je tegen een muur speelt,
ze zijn vast besloten niemand door te laten,
de wedstrijd zit op slot.

Clarence is uit het spel gehaald voor Nwankwo,
en een kwartier geleden heeft Van Gaal
gewaagd gewisseld door Jari eruit te halen
en de piepjonge Patrick in het spel te brengen.

Marc trekt naar binnen
probeert een aanval over links
faalt.

Dan knalt Frank de bal naar Patrick,
die langs de verdedigers van Milan schiet.
Boban laat hem niet los, maakt een sliding
en tikt de bal naar Patricks linkervoet.

Vijf meter voor de goal,
Milan zwermt dichterbij,
Rossi komt uit het net naar voren,
en Patrick, met een lullig puntertje,
recht vooruit, langs Rossi: scoort.

En alles ontploft.

En alles komt samen.

En als ik daar op het veld sta,

de Europacup in mijn armen,
en ik til hem de lucht in,
het is dat Lion King moment,
ik til hem de lucht in
als een jonge welp,
als mijn eigen kind...

Naf joe...

En als ik daar op het veld sta,
de Europacup in de lucht,
en alles waar ik voor gewerkt heb,
en alles waar ik voor gevochten heb,
en alles heeft geleid
tot de ene, enige moment...

Naf joe...

En als ik daar op het veld sta,
de Europacup gewonnen
door een schot van een donkere jongen.

Dat snap je pas als je zelf die last
die last van jaren, of van eeuwen zelfs,
op je schouders hebt gehad.

En als ik daar op het veld sta,
de Europacup gewonnen,
voor wie wél in mij geloofde,
voor mij, voor mijn moeder
voor mijn land, voor Suriname...

Dit moment is groter dan mijzelf,
en het enige dat ik uit kan brengen,
het enige ware
dat ik op dat moment kan zeggen:

Naf joe, naf joe, dis naf joe Sranang.

KABEL – Epiloog geld heeft geen kleur

jibbe willems – maart 2012

Ik loop haar huis binnen, dat van mijn moeder,
ik ben uit de training gehaald en naar Rotterdam gereden,
weet nog niet wat er aan de hand is, niet echt,
ik registreer het wel, maar het komt niet aan.

Mijn broers zijn er, mijn zussen, de hele familie is uitgelopen,
ik hoor *ze is er niet meer*, maar het komt niet binnen.
Ik kijk naar buiten, de herfst trekt door de lucht.
Iemand zegt *je moeder is dood. Winston. Je moeder.*

...

Mijn moeder, mijn bodem, mijn fundament,
die onvoorwaardelijk en absoluut in mij geloofde,
zij wist dat alles goed zou komen met mij.

Ik draag haar naam, niet die van mijn vader,
haar naam, Bogarde, en ik draag hem met trots.

Zij zei dat ik haar terug zou brengen naar Suriname,
dat ik een huis voor haar zou bouwen, met een zwembad,
dat zij zou sterven in het land waar ze geboren was.

Maar ze stierf in Rotterdam.

Ik heb het huis voor haar gebouwd, het huis met het zwembad,
maar ik kan er niet komen zonder een scheut te voelen,
hier, pijn, omdat zij het nooit heeft gezien.

Ik heb het huis gebouwd om het te vullen met familie.
Want voor je familie, daar moet je voor zorgen.
Voor je bloed. Dat is belangrijk.

Dan zeggen ze wel dat ik een geldwolf ben,
dan kunnen ze me wel lachend Lex Goudsmit noemen,
maar hoe kan je voor je familie zorgen,
als je een armoedzaaier bent?

Ik ben naar Chelsea gegaan voor het geld.
Kunnen we kort over zijn, kunnen we lang over zijn,
maar sommige dingen die zijn: die zijn,
en daar staat niets anders dan een dikke dikke punt achter.

Want je kan wel zeggen dat het alleen maar om het spel draait
maar zonder knikkers kán je niet eens spelen. Toch?

Luister, nu denk je nog niet dat dat belangrijk is,
en dat moet ook: als je nu met je spillebeentjes
op het veld staat te fantaseren over roem en rijkdom,
dan kom je d'r niet, dan wordt je voorbij gespeeld.

Eerst moet je hard werken, vechten, trainen.
Eerst moet je bewijzen wat je waard bent.
Je moet investeren, zaaien, zon en water geven,
ik ben ook niet rijk begonnen, we waren arm thuis,
dertien kinderen en geen rooie rotcent,
ik heb ook jarenlang voor twee dubbeltjes en een trekdrop gespeeld.

Dus nu mag je nog niet denken aan de centen,
je enige doel staat vijftig meter van de middenstip,
en als je jezelf zoals ik hebt bewezen,
dan heb je recht op jouw kers op de taart.

De boer die als het tijd is voor de oogst
zijn akker omploegt om weer te zaaien,
verdient een enkeltje gesticht.

Bogarde niet en ik geef het eerlijk toe:
ik ben naar Chelsea gegaan voor het geld.

Want geld heeft geen kleur.

Zie je dit? [*Hij grijpt zijn vel tussen zijn vingers.*]
Dit moet je begrijpen.
Als je dit begrijpt, begrijp je Winston Bogarde.
Met deze achterstand ben ik aan het leven begonnen
Ik ben zwart, een neger.
Eeuwenlang zijn we misbruikt door de blanken, achtergesteld.
Dat was zo, dat is zo en dat zal altijd zo zijn.
Als je dat weet, dan snap je het ook...

Geld heeft geen kleur man.
Met geld heb ik geen kleur.

En ik werk er toch ook voor?
Ik werk er toch hard voor?

Dan is het toch niet vreemd
dat ik krijg waar ik recht op heb?

Ik vraag echt niet te veel,
ik wil gewoon dat het eerlijk gaat.

Dus toen ik erachter kwam dat...
Ach, er is al vaak genoeg over gepraat,
en steeds weer wordt ik weggezet als die para Bogarde,
de inhalige schraper voor wie het nooit genoeg is.

Maar luister, toen ik bij Ajax zat,
het is toch gewoon waar?
Ik kreeg de helft van wat De Boer kreeg.
Alle donkere jongens zaten flink onder
het niveau van de witte spelers.

Ik wil werken voor mijn geld
maar het moet wel eerlijk gaan.

De helft!

Bij Chelsea, toen ze me daar weg wilden hebben,
toen ze me vernederden door me uit het eerste te zetten,
door me met de jeugd mee te laten trainen,
toen zeiden ze *laat je toch uitkopen man,*
pak de helft en ga ergens anders heen, dan kan je spelen.

De helft!

Ja, ja, ze hebben me de best betaalde reserve ter wereld genoemd,
kan me niet schelen.
Ze hebben me verweten dat ik blessures
voor zou wendselen.
Wie mij een leugenaar noemt liegt zelf.

Maar ik laat me niet bestelen,
ik krijg waar ik recht op heb,
en dat is niet de helft!

En ik kwam iedere dag opdagen,
ik kwam werken voor mijn geld.

Niemand kan zeggen
dat ik niet bereid was om te werken.

Niemand kan zeggen
dat ik mijn geld niet verdiend heb.

Luister, dit is ook training,
dat je weet hoe de wereld draait,
je moet altijd op blijven letten,
je moet blijven vechten.

Ik zat in Ajax toen het het beste team van de wereld was,
ik heb in het Nederlands elftal gespeeld,
ik heb bij Milan, bij Barça, bij Chelsea gespeeld,
ik heb ze horen juichen, met duizenden tegelijk,
voor mij, voor mij, voor Winston Bogarde.

Maar ook ik moet blijven vechten.

Want als je even niet vecht,
dan trekken ze alles onder je vandaan.

Als je even niet vecht,
dan steken ze messen in je rug.

Als je even niet vecht
dan stompen ze je zo hard in je maag
dat je moet buigen.

Als je even niet vecht,
dan trappen ze je zo hard tegen je knieën
dat je knielt en moet kruipen.

Kruip voor niemand, buig voor niemand.
Als je één ding leert, leer dan dat.

ik buig voor niemand, ik kruip voor niemand.

Dáár gaat het om, om dát principe.

Steeds weer gaat het over geld,
maar het gaat om wat erachter ligt,
wat eronder ligt.

Kom op zeg, kijk naar de geschiedenis van de wereld,
wie wint er wanneer er een rijke blanke
tegenover een arme zwarte staat? Nou?
Wie wint er dan?

Want we kunnen wel lekker verheven doen,
we kunnen wel zeggen dat de enige kleur
die er toe doet je clubkleur is.

Maar als het gaat om geld of om geweld,
dan kruipen dezelfde velletjes bij elkaar,
dan is opeens niemand meer kleurenblind.

En dan kunnen we wel idealen hebben,
dan kunnen we wel zeggen
dat racisme iets van de vorige eeuw is,
dan kunnen we wel beweren
dat de multiculturele samenleving
op bepaalde punten is gerealiseerd,
maar als het oorlog is,
wie laat je dan op je zolder zitten,
je buurman of je bloedgroep?

Dus ik blijf staan en buig voor geen enkele storm,
en als dat betekent dat ik uiteindelijk zal breken,
zal barsten, om zal gaan, dan moet dat maar.

Ik ben Winston Bogarde
en ik sterf liever trots
dan dat ik laf moet leven.

Ik leef voor mij.

Naf mi, naf mi, dis naf mi, Winston Bogarde.